Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (siedma komora)

z 10. júna 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 93/13/EHS – Nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách – Pôsobnosť – Článok 1 ods. 2 – Záväzné vnútroštátne zákonné ustanovenia – Predčasné zosplatnenie zmluvy o úvere – Kumulácia úrokov zo zmluvy o úvere a úrokov z omeškania“

Vo veci C-192/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Krajského súdu Prešov (Slovensko), z 9. marca 2020 a doručený Súdnemu dvoru 5. mája 2020, ktorý súvisí s konaním:

Prima banka Slovensko a.s.

proti

HD,

SÚDNY DVOR (siedma komora),

v zložení: predseda siedmej komory A. Kumin, sudcovia T. von Danwitz a I. Ziemele (spravodajkyňa),

generálny advokát: E. Tančev,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– slovenská vláda, v zastúpení: B. Ricziová, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: R. Lindenthal a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: slovenčina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 ods. 2 a článku 169 ods. 1 ZFEÚ, článku 38 Charty základných práv Európskej únie, ako aj článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 05/002, s. 288), ako ich vyložil Súdny dvor v rozsudku zo 7. augusta 2018, Banco Santander a Escobedo Cortés (C-96/16 a C-94/17; ďalej len „rozsudok Banco Santander a Escobedo Cortés“, EU:C:2018:643).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Prima banka Slovensko a.s. a HD vo veci zaplatenia dlžných súm v dôsledku predčasného zosplatnenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi týmito stranami.

Právny rámec

Právo Únie

3 Trináste odôvodnenie smernice 93/13 znie:

„Keďže sa v zákonných alebo regulačných opatreniach členských štátov, ktoré priamo alebo nepriamo určujú podmienky spotrebiteľských zmlúv, nepredpokladá, že budú obsahovať nekalé podmienky; keďže sa z toho dôvodu nejaví potrebné zaoberať sa podmienkami odrážajúcimi povinné zákonné alebo regulačné opatrenia a zásady alebo ustanovenia medzinárodných dohovorov, ktorých zmluvnou stranou sú členské štáty alebo spoločenstvo; keďže v tomto ohľade znenie ‚kogentné zákonné alebo regulačné opatrenia‘ uvedené v článku 1 ods. 2 zahŕňa pravidlá, ktoré podľa zákona platia medzi zmluvnými stranami za predpokladu, že neboli vytvorené žiadne iné dohody.“

4 Článok 1 tejto smernice stanovuje:

„1. Účelom tejto smernice je aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov, ktoré sa [týkajú] nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom.

2. Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“

5 Článok 6 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok [na základe rovnakých dojednaní – *neoficiálny preklad*] naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“

6 Článok 7 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Slovenské právo

Občiansky zákonník

7 § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka stanovuje:

„Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.“

8 Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka:

„Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

9 § 519 Občianskeho zákonníka znie:

„Právo veriteľa na náhradu škody spôsobenej omeškaním dlžníka nie je dotknuté; pri omeškaní s plnením peňažného dlhu možno však náhradu škody požadovať, len pokiaľ nie je krytá úrokmi z omeškania alebo poplatkom z omeškania.“

Nariadenie vlády č. 87/1995

10 § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 stanovuje:

„(1) Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru.

(2) Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov.

(3) Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

11 Dňa 17. júna 2016 HD uzavrel so spoločnosťou Prima banka Slovensko zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo výške 5 700 eur s úrokovou sadzbou 7,90 %. Tento úver bol splatný v 96 mesačných splátkach.

12 Od septembra 2017 HD prestal platiť mesačné splátky. V dôsledku toho Prima banka Slovensko 28. decembra 2017 rozhodla o predčasnom zosplatnení úveru a požadovala okamžité splatenie sumy 5 083,79 eura z titulu zvyšnej dlžnej sumy. Okrem toho Prima banka Slovensko na základe ustanovení

zmluvy o úvere žiadala najmä zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 %, tak z istiny, ako aj z dlžných úrokov, a to za obdobie od rozhodnutia o zosplatnení úveru až do úplného splatenia požičanej sumy, ako aj zaplatenie bežných úrokov vo výške 7,90 % za toto isté obdobie.

13 Okresný súd Kežmarok (Slovensko), na ktorý Prima banka Slovensko podala žalobu, rozsudkom z 20. septembra 2019 na jednej strane vyhovel tejto žalobe v rozsahu, v akom smerovala k uloženiu povinnosti HD zaplatiť úroky z omeškania až do úplného splatenia požičanej sumy, a na druhej strane túto žalobu zamietol v rozsahu, v akom smerovala k uloženiu povinnosti HD zaplatiť bežné úroky za uvedené obdobie, pretože slovenské právo neumožňuje takúto kumuláciu úrokov. Okrem toho tento súd uviedol, že slovenské súdy už kvalifikovali podmienku zmluvy o úvere, ktorá stanovuje kumuláciu úrokov z omeškania a bežných úrokov, ako „nekalú“.

14 Prima banka Slovensko podala proti tomuto rozsudku odvolanie, pričom tvrdila, že z rozsudku Banco Santander a Escobedo Cortés vyplýva, že dlžník, ktorý nesplnil svoje zmluvné záväzky, je v prípade predčasného zosplatnenia úveru povinný zaplatiť nielen úroky z omeškania, ale aj bežné úroky, a to až do splatenia požičanej sumy.

15 Vnútroštátny súd rozhodujúci o tomto odvolaní uvádza, že podľa ustanovení vnútroštátneho práva má veriteľ pri oneskorenej úhrade splatného dlhu právo na úrok z omeškania, na náhradu skutočne vzniknutej škody a na zaplatenie prípadných zmluvných pokút. V prípade spotrebiteľských zmlúv sú však tieto nároky ohraničené § 54 ods. 1, § 517 ods. 2 a § 519 Občianskeho zákonníka, ktoré stanovujú hornú hranicu výšky všetkých uplatniteľných sankcií a bránia tomu, aby zmluvné podmienky ukladali spotrebiteľovi povinnosti, ktoré presahujú náhradu škody, ktorú veriteľ skutočne utrpel.

16 Vnútroštátny súd konštatuje, že kumulované uplatnenie bežných úrokov a úrokov z omeškania za obdobie od rozhodnutia o predčasnom zosplatnení úveru až do skutočného splatenia požičanej sumy by na jednej strane viedlo k prekročeniu hranice stanovenej zákonom a na druhej strane by nevyhnutne viedlo k zhoršeniu situácie spotrebiteľa.

17 Hoci je pravda, že bežné úroky zodpovedajú protiplneniu za poskytnutie požičanej sumy, ktorá zostáva k dispozícii dlžníkovi, kým ju nesplatí v celom rozsahu, vnútroštátny súd uvádza, že kumulácia týchto úrokov s úrokmi z omeškania umožňuje banke získať viac než náhradu skutočne vzniknutej škody, ktorú jej zaručujú vnútroštátne právne predpisy. Vzhľadom na takúto výhodu by banka mohla byť motivovaná k tomu, aby rozhodla o predčasnom zosplatnení úveru pri najmenšom oneskorení splátok. Podľa vnútroštátneho súdu sa takáto situácia javí o to znepokojujúcejšia, že banky vo všeobecnosti nedodržiavajú povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa pred uzavretím zmluvy o úvere, ako to stanovuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66). Podľa tohto súdu by však Prima banka Slovensko, ak by v prejednávanej veci vykonala toto posúdenie, mohla konštatovať nedostatok úverovej bonity na strane HD.

18 Za týchto okolností Krajský súd Prešov rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa smernica 93/13…, najmä jej článok 6 ods. 1, článok 7 ods. 1 v spojení s interpretáciou rozsudkom [Banco Santander a Escobedo Cortés], vykladať tak, že bráni takej úprave, akou je rámcové ochranné ustanovenie § 54 ods. l Občianskeho zákonníka, ktoré neumožňuje zmluvou zhoršiť postavenie spotrebiteľa oproti zákonnej úprave, ktorá pri omeškaní spotrebiteľa so splácaním úveru reguluje nasledujúce práva veriteľa:

– právo veriteľa na úroky z omeškania v limitovanej výške podľa nariadenia vlády,

– právo veriteľa na iné sankcie, ktoré môže veriteľ použiť voči spotrebiteľovi, ktoré spolu s úrokmi z omeškania sú limitované do výšky dosiahnutia istiny dlžného úveru,

– právo veriteľa na náhradu škody, ak je škoda veriteľa vyššia ako úroky z omeškania, a to náhrady škody v neobmedzenom rozsahu podľa skutočnej ujmy.

2. Ak je odpoveď na otázku v bode 1 kladná, tak sa súd pýta, či vysoký záujem na ochrane práv spotrebiteľov podľa článku 38 Charty základných práv Európskej únie…, článku 4 ods. 2 a článku 169 ods. l ZFEÚ bránia tomu, aby spotrebiteľ platil za svoje omeškanie s plnením zmluvných záväzkov paušálne náklady veriteľa, a nie skutočnú škodu veriteľa, aj keď skutočná škoda je nižšia ako paušálne náklady?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

O prípustnosti

19 Slovenská vláda namieta neprípustnosť prvej otázky, pričom na jednej strane uvádza, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu neuvádza ani dôvody, ktoré ho viedli k položeniu tejto otázky, ani súvislosť medzi ustanoveniami smernice 93/13, ktorých výklad sa žiada, a uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou, a na druhej strane, že táto otázka je hypotetická, keďže nie je potrebná na rozhodnutie sporu vo veci samej, keďže tento spor môže byť vyriešený na základe ustanovení vnútroštátneho práva.

20 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že jeho pochybnosti o zlučiteľnosti slovenskej právnej úpravy, a najmä § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka s ustanoveniami smernice 93/13 vyplývajú z rozsudku Banco Santander a Escobedo Cortés, ktorý bol slovenskými súdmi vykladaný rozdielne.

21 Vnútroštátny súd tak uvádza, že z tohto rozsudku by bolo možné vyvodiť, ako tvrdí Prima banka Slovensko, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 bránia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý v spojení s § 517 ods. 2 a § 519 Občianskeho zákonníka, ako aj s ustanoveniami nariadenia vlády č. 87/1995 zakazuje, aby zmluva o úvere uzavretá so spotrebiteľom umožňovala veriteľovi v prípade predčasného zosplatnenia úveru požadovať okrem zaplatenia úrokov z omeškania aj zaplatenie bežných úrokov až do skutočného splatenia požičanej sumy.

22 Vzhľadom na to sa vnútroštátny súd tiež domnieva, že zmluvné podmienky umožňujúce kumuláciu bežných úrokov s úrokmi z omeškania spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

23 Keďže vnútroštátny súd rozhoduje o žalobe, ktorej predmetom je uloženie povinnosti spotrebiteľovi zaplatiť okrem úrokov z omeškania aj bežné úroky až do skutočného splatenia požičanej sumy, rozhodnutie vo veci samej nevyhnutne závisí od odpovede Súdneho dvora na prvú otázku.

24 V dôsledku toho návrh na začatie prejudiciálneho konania dostatočne uvádza dôvody, ktoré viedli vnútroštátny súd k predloženiu veci Súdnemu dvoru, ako aj súvislosť medzi ustanoveniami smernice 93/13, o ktorých výklad tento súd žiada, uplatniteľnou vnútroštátnou právnou úpravou a sporom, ktorý tento súd prejednáva.

25 Prvá otázka je teda prípustná.

O veci samej

26 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako ich vykladá Súdny dvor v rozsudku Banco Santander a Escobedo Cortés, majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu o úvere, nemôže byť povinný na základe ustanovení tejto zmluvy v prípade predčasného zosplatnenia úveru platiť predajcovi alebo dodávateľovi bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatnení až do skutočného splatenia požičanej sumy, pokiaľ zaplatenie úrokov z omeškania a iných zmluvných pokút splatných podľa podmienok tejto zmluvy umožňuje kompenzáciu skutočnej škody, ktorú predajca alebo dodávateľ utrpel.

27 Na úvod treba spresniť, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania na jednej strane vyplýva, že podľa § 519 Občianskeho zákonníka má veriteľ v prípade omeškania so splácaním peňažného dlhu nárok na náhradu škody, ktorá z toho vyplýva, pokiaľ táto škoda nie je pokrytá úrokmi z omeškania, ktorých výška je v súvislosti so zmluvami o spotrebiteľskom úvere podľa § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 obmedzená.

28 Na druhej strane podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu tento zákonník alebo osobitné ustanovenia priznávajú, ani inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

29 Podľa vnútroštátneho súdu je cieľom týchto vnútroštátnych ustanovení zaručiť ochranu spotrebiteľa v rozsahu, v akom spotrebiteľ nemôže byť povinný v prípade predčasného zosplatnenia zmluvy o úvere, ktorú uzavrel s predajcom alebo dodávateľom, platiť bežné úroky, keďže platba úrokov z omeškania a prípadných pokút stanovených v tejto zmluve, ako aj prípadnej náhrady škody, pokrývajú škodu, ktorú tento predajca alebo dodávateľ skutočne utrpel.

30 V rozsahu, v akom sa vnútroštátny súd svojou prvou otázkou pýta, či článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13 bránia uvedeným vnútroštátnym ustanoveniam, treba uviesť, že cieľom tejto smernice je podľa jej článku 1 ods. 1 aproximovať zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia členských štátov týkajúce sa nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom.

31 Okrem toho podľa článku 1 ods. 2 uvedenej smernice zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.

32 V tejto súvislosti Súdny dvor mnohokrát spresnil, že ako vyplýva z trinásteho odôvodnenia smernice 93/13, vylúčenie z pôsobnosti tejto smernice stanovené v uvedenom článku 1 ods. 2 sa vzťahuje na ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu, a na ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak medzi stranami nedošlo v tejto súvislosti k inej dohode. Toto vylúčenie je odôvodnené skutočnosťou, že možno legitímne predpokladať, že vnútroštátny zákonodarca našiel rovnováhu medzi všetkými právami a povinnosťami zmluvných strán niektorých kategórií zmlúv, t. j. rovnováhu, ktorú mal normotvorca Únie výslovne v úmysle zachovať (rozsudok Banco Santander a Escobedo Cortés, bod 43, ako aj citovaná judikatúra).

33 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora v podstate vyplýva, že uvedená výnimka sa vzťahuje na iné záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia, než sú ustanovenia týkajúce sa kontroly nekalých podmienok, najmä na ustanovenia týkajúce sa rozsahu právomocí vnútroštátneho súdu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Banco Santander a Escobedo Cortés, bod 44, ako aj citovaná judikatúra).

34 V prejednávanej veci po prvé z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú predmetom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, majú zákonnú alebo regulačnú povahu a nie sú prevzaté do zmluvy dotknutej vo veci samej.

35 Po druhé vnútroštátny súd na jednej strane spresňuje, ako bolo uvedené v bode 28 tohto rozsudku, že podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu tento zákonník alebo osobitné ustanovenia priznávajú, takže tieto práva sú pre zmluvné strany záväzné bez ohľadu na to, čo si dohodli v predmetnej zmluve. Na druhej strane zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že vnútroštátne ustanovenia uvedené v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa netýkajú rozsahu právomoci vnútroštátneho súdu posúdiť nekalú povahu zmluvnej podmienky, a všeobecnejšie sa nezdá, že by sa vzťahovali na preskúmanie nekalých podmienok. V dôsledku toho, s výhradou overení, ktoré musí vykonať vnútroštátny súd, sú tieto vnútroštátne ustanovenia vylúčené z pôsobnosti smernice 93/13.

36 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania však tiež vyplýva, že zmluva o úvere, o ktorú ide vo veci samej, obsahuje podmienku, ktorá ukladá dotknutému spotrebiteľovi, aby v prípade predčasného zosplatnenia tejto zmluvy zaplatil predajcovi alebo dodávateľovi tak úroky z omeškania, ako aj bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatnení až do skutočného splatenia požičanej sumy. Takýto súbeh úrokov bol podľa spoločnosti Prima banka Slovensko povolený Súdnym dvorom v rozsudku Banco Santander a Escobedo Cortés. Podľa tohto účastníka konania vo veci samej Súdny dvor v tomto rozsudku definoval účel bežných úrokov ako protihodnotu za použitie finančných prostriedkov až do ich splatenia. Keďže spotrebiteľ dané prostriedky takto použil, mal by z tohto dôvodu platiť aj bežné úroky. Za týchto podmienok má vnútroštátny súd pochybnosti o zlučiteľnosti vnútroštátnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej, ktorá neumožňuje kumuláciu úrokov z omeškania a bežných úrokov, s uvedeným rozsudkom.

37 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, sa vnútroštátny súd okrem iného pýtal na to, či ustanovenia smernice 93/13 bránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej dôsledok nekalej povahy jednostranne stanovenej podmienky zmluvy o úvere uzavretej so spotrebiteľom, ktorá stanovuje sadzbu úrokov z omeškania, spočíva v celkovom zrušení týchto úrokov, pričom bežné úroky stanovené v tejto zmluve naďalej plynú.

38 Súdny dvor v bode 75 rozsudku vo veci Banco Santander a Escobedo Cortés osobitne pripomenul, že smernica 93/13 nevyžaduje, aby vnútroštátny súd neuplatnil, okrem podmienky vyhlásenej za nekalú, podmienky, ktoré neboli kvalifikované ako nekalé.

39 Okrem toho Súdny dvor v bode 76 tohto rozsudku spresnil, že z tejto smernice nevyplýva, že neuplatnenie alebo zrušenie podmienky zmluvy o úvere stanovujúcej sadzbu úrokov z omeškania z dôvodu jej nekalej povahy by malo tiež viesť k neuplatneniu alebo zrušeniu podmienky tejto zmluvy stanovujúcej sadzbu bežných úrokov, a to o to viac, že tieto rozdielne podmienky musia byť jasne odlíšené. Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinností, a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku. V uvedenom bode Súdny dvor poznamenal, že bežné úroky majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej splatenia.

40 Súdny dvor toto riešenie založil na cieli sledovanom smernicou 93/13, ktorým je ochrana spotrebiteľa a nastolenie rovnováhy medzi zmluvnými stranami vylúčením uplatnenia podmienok považovaných za nekalé, pričom sa má v zásade zachovať platnosť iných podmienok predmetnej zmluvy (rozsudok Banco Santander a Escobedo Cortés, bod 75).

41 V dôsledku toho z rozsudku Banco Santander a Escobedo Cortés nevyplýva, na rozdiel od toho, čo zrejme naznačuje Prima banka Slovensko, že ustanovenia smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje predajcovi alebo dodávateľovi, ktorý uzavrel zmluvu o úvere so spotrebiteľom, požadovať v prípade predčasného zosplatnenia tohto úveru a na základe ustanovení tejto zmluvy, aby boli okrem úrokov z omeškania zaplatené aj bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatnení až do úplného splatenia požičanej sumy.

42 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že s výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa má smernica 93/13 vykladať v tom zmysle, že nie je uplatniteľná na vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu o úvere, nemôže byť povinný na základe ustanovení tejto zmluvy v prípade predčasného zosplatnenia úveru platiť predajcovi alebo dodávateľovi bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatnení až do skutočného splatenia požičanej sumy, pokiaľ zaplatenie úrokov z omeškania a iných zmluvných pokút splatných podľa uvedenej zmluvy umožňuje kompenzáciu skutočnej škody, ktorú predajca alebo dodávateľ utrpel.

O druhej otázke

43 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

O trovách

44 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto:

S výhradou overení, ktoré prináleží vykonať vnútroštátnemu súdu, sa má smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať v tom zmysle, že nie je uplatniteľná na vnútroštátne ustanovenia, podľa ktorých spotrebiteľ, ktorý uzavrel s predajcom alebo dodávateľom zmluvu o úvere, nemôže byť povinný na základe ustanovení tejto zmluvy v prípade predčasného zosplatnenia úveru platiť predajcovi alebo dodávateľovi bežné úroky za obdobie od rozhodnutia o tomto zosplatnení až do skutočného splatenia požičanej sumy, pokiaľ zaplatenie úrokov z omeškania a iných zmluvných pokút splatných podľa uvedenej zmluvy umožňuje kompenzáciu skutočnej škody, ktorú predajca alebo dodávateľ utrpel.

Podpisy